

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027 (HE 129/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 11/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on kannustaa kuntia parantamaan asumisneuvonnan saatavuutta kaikille asukkaalleen asunnon hallintaperusteesta riippumatta. Asumisneuvonnalla ehkäistään asumisen ongelmia ja turvataan asumisen jatkuvuutta.

2 §

Soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Tässä laissa säädetään valtionavustuksista asumisneuvontaan. Avustuksiin sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia (688/2001), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämän lain nojalla ei myönnetä avustusta sellaiseen palveluun, joka lain nojalla kuuluu viranomaisen tehtäväksi, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Eduskunnan vastaus EV 153/2022 vp

3 §

Avustus asumisneuvontapalveluun

Kunnalle ja kuntayhtymälle voidaan myöntää avustusta asumisneuvontapalvelun tuottamiseen, laajentamiseen ja kehittämiseen.

Avustuksen saaja voi tuottaa asumisneuvontapalvelua itse tai hankkimalla sitä sopimukseen perustuen muulta palvelun tuottajalta. Kunnan velvollisuudesta toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021).

Avustettavan asumisneuvontapalvelun tulee:

1) koskea kaikkia asukkaita riippumatta siitä, omistaako asunnon yksityinen vai julkinen taho ja millä perusteella asukas hallitsee asuntoa;

2) olla asukkaalle maksutonta.

Avustusta voidaan sen estämättä, mitä 3 momentin 1 kohdassa säädetään, myöntää asumisneuvontapalvelun laajentamiseen eri asunnon hallintaperusteita koskevaksi tai asumisneuvontapalvelun tuottamiseen ja kehittämiseen erityisten asukasryhmien tarpeisiin.

4 §

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta asumisneuvontapalveluun myönnetään valtion talousarvion rajoissa enintään 80 prosenttia asumisneuvontapalvelun tuottamisen, laajentamisen tai kehittämisen aiheuttamista hyväksyttävistä ja kohtuullisista kustannuksista.

Kustannukset voidaan hyväksyä, jos ne aiheutuvat:

- 1) asumiseen liittyvästä talousneuvonnasta;
- 2) asumisen häiriöihin liittyvästä neuvonnasta;
- 3) asunnon ylläpitoon liittyvästä neuvonnasta;
- 4) asumisen turvaamiseen liittyvästä muusta kuin 1—3 kohdassa tarkoitettusta neuvonnasta;
- 5) asukkaan ohjaamisesta muiden palvelujen piiriin; sekä
- 6) asumisneuvonnan suunnittelusta ja muusta kehittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksyttävistä kustannuksista.

5 §

Avustuksen myöntämisessä huomioon otettavat seikat

Tässä laissa tarkoitetun avustuksen myöntämisessä on otettava huomioon asunnottomuus- ja häätötilanne ja erityiset asukasryhmät avustusta hakevassa kunnassa tai kuntayhtymässä. Lisäksi voidaan ottaa huomioon muita avustuksen tarpeeseen vaikuttavia seikkoja.

Avustusta myönnetään ensisijaisesti uuden asumisneuvontapalvelun kehittämiseen tai tuottamiseen sekä olemassa olevan asumisneuvontapalvelun kehittämiseen tai laajentamiseen.

Eduskunnan vastaus EV 153/2022 vp

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samoihin kustannuksiin.

6 §

Avustuksen hakeminen

Tässä laissa tarkoitettua avustusta haetaan kirjallisesti valtionapuviranomaiselta.

Hakemukseen on liitettävä:

- 1) avustettavan asumisneuvontapalvelun sisältö ja toteuttamissuunnitelma;
- 2) arvio avustettavan asumisneuvontapalvelun toteuttamiskustannuksista; sekä
- 3) tiedot kunnan tai kuntayhtymän asunnottomuus- ja häätötilanteesta ja erityisistä asukasryhmistä sekä muut perustelut avustuksen tarpeelle.

Valtionapuviranomaisen on ennen avustuspäätöksen tekemistä järjestettävä avustusta hakevan kunnan tai kuntayhtymän kanssa neuvottelu, jossa käsitellään 2 momentissa tarkoitettuja hakemusta koskevia seikkoja. Neuvottelua ei kuitenkaan tarvitse järjestää, jos avustusta haetaan saman hankkeen jatkamiseen, josta neuvottelu on järjestetty ensimmäisen hakemuksen yhteydessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja 3 momentissa tarkoitetun neuvottelun järjestämisestä.

7 §

Muutoksenhaku

Valtionapuviranomaisen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

8 §

Viranomaisten tehtävät

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus toimii valtionapuviranomaisena tässä laissa tarkoitetuissa avustuksissa.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus tukee kuntia asumisneuvontapalvelujen kehittämisesä ja seuraa asumisneuvontapalvelujen saatavuutta ja järjestämistapoja. Sen lisäksi, mitä valtionavustuslain 14 §:ssä säädetään valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuudesta, avustuksen saajan on toimitettava Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle riittävät tiedot alueellaan saatavilla olevista asumisneuvontapalveluista.

Ympäristöministeriö seuraa lain toimeenpanoa ja vastaa lain toimivuuden arvioimisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitettujen toimitettavien tietojen sisällöstä ja muodosta.

Eduskunnan vastaus EV 153/2022 vp

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027.

Helsingissä 18.11.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri